

Kunnanhallituksille (pl. Ahvenanmaan maakunnan kunnat)

UUODEN 2012 KUNNALLISVAALIT: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalikoulutus, vaalimateriaali ym.

Oikeusministeriö kiittää kaikkia kuntia tämän vuoden tammi-helmikuussa toimitettuun presidentinvaaliin liittyvien tehtävien hyvästä suorittamisesta.

Seuraavat vaalit ovat kunnallisvaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 28.10.2012. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.-23.10.2012 ja ulkomailla 17.-20.10.2012. Suomalaisessa laivassa ennakoäänestys voidaan aloittaa jo 10.10.2012.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa oikeusministeriön vaalisivuilla www.vaalit.fi.

1. Vaalilainsäädäntö

Kunnallisvaaleja varten vaalilakiin (714/1998) ei ole tehty muutoksia. Kunnallisvaaleissa noudatetaan siis vaalilain I ja III osien säännöksiä sellaisina kuin ne olivat vuoden 2012 presidentinvaalissa. Vaalilain II osan 11 luvun kunnallisvaaleja koskevat säännökset eivät ole muuttuneet sitten vaalilain säätämisen vuonna 1998.

Vuoden 2004 ja 2008 kunnallisvaaleista poiketen vuoden 2012 kunnallisvaalien yhteydessä ei toimiteta Kainuun hallintokokeilulaissa (343/2003) tarkoitettuja maakuntavaaleja, koska Kainuun hallintokokeilu päättyy vuoden 2012 lopussa.

Sitten edellisten kunnallisvaalien on vaalirahoituslainsäädäntö muuttunut. Ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain (273/2009) mukaan vaalirahoitusilmoituksia ei enää tehdä kunnan keskusvaalilautakunnalle, vaan valtiontalouden tarkastusvirastolle (viimeistään 31.12.2012).

2. Kuntajaon muutosten vaikutukset vuoden 2012 kunnallisvaalien toimittamiseen

Kuntajakolain (1698/2009) mukaan kuntajaon muutoksen voimaantuloa edeltävänä vuonna toimitettavat kunnallisvaalit toimitetaan uutta kuntajakoa noudattaen. Oikeusministeriön vaalisivuilla osoitteessa <http://www.vaalit.fi/14167.htm> on julkaistu muistio ”Kuntajaon muutokset ja vuoden 2012 kunnallisvaalit”. Muistiossa selostetaan kuntajaon muutosten vaikutukset vuoden 2012 kunnallisvaalien toimittamiseen.

Tästä eteenpäin (tämän kirjeen lähettämisen jälkeen) oikeusministeriö lähettää vaaleja koskevia kirjeitä ja muita viestejä kunnille uuden kuntajaon mukaisesti sitä mukaa kuin kuntajaon muutoksia koskevia valtioneuvoston päätöksiä on annettu. Viestejä ei siis enää toimiteta lakkautettaville kunnille. Ministeriön kirjeet ovat kuitenkin kaikkien kuntien nähtävissä www.vaalit.fi -sivuilla.

3. Päätökset valtuutettujen lukumäärästä eräissä tapauksissa

Kuntalain (365/1995) 10 §:n 2 momentin mukaan kunnassa, jonka asukasluku on enintään 2 000, valtuusto voi vaalivuoden kesäkuun loppuun mennessä päättää valittavaksi valtuutettuja pienemmän parittoman lukumäärän kuin 17, ei kuitenkaan vähempää kuin 13.

Kuntajakolain 25 §:n mukaan yhdistyvät kunnat voivat yhdistymissopimuksessa sopia, että valtuutettuja valitaan uudessa kunnassa enemmän kuin kuntalain 10 §:ssä säädetään.

Jos sanottuja päätöksiä tehdään, niistä on ilmoitettava oikeusministeriölle viimeistään tiistaina 3.7.2012. Kunnan on lisäksi merkittävä ja kuitattava valittavien valtuutettujen lukumäärä vaalitietojärjestelmään samassa yhteydessä kuin muutkin pohjatiedot (ks. tämän kirjeen luku 4.3).

4. Äänestyspaikat vuoden 2012 kunnallisvaaleissa

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivinä.

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle kunnallisvaaleissa.

4.1. Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen kunnassa

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Ennakkoäänestyspaikkoja määrätessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Ennakkoäänestyspaikkoja oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää.

Vuoden 2008 kunnallisvaaleissa ennakkoon äänesti yhteensä 1 022 914 äänioikeutettua¹, mikä oli 39,8 % kaikista äänestäneistä (2 570 600). Kuntakohtaiset äänestäjämäärät löytyvät osoitteesta www.vaalit.fi/40152.htm. Ennakköäänestysaktiivisuus kunnallisvaaleissa on ollut aina hieman matalampaa kuin muissa vaaleissa.

Kokemukset viimeisimmistä vaaleista

Kokemukset kuntien ennakköäänestyksen järjestelyistä sekä vuoden 2011 eduskuntavaaleissa että vuoden 2012 presidentinvaalissa ovat olleet myönteiset.

Missä ennakköäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakköäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakköäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakköäänestysmahdollisuudet.

Ennakköäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- postikonttoreista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- tai kauppakeskusten aulatiiloista,
- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- eri oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja
- yhteispalvelupisteistä sekä
- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbuseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

Yksi esimerkki uudenaikaisesta ratkaisusta on Helsinki-Vantaan lentoaseman terminaaliin perustettu yleinen ennakköäänestyspaikka.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakköäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakköäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi eräissä ennakköäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakköäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakköäänestys otetaan asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakköäänestyspaikkaan eikä sen ulko-ovelle/sisäänkäyntiin.

¹ Luvussa ovat siis sekä yleisessä ennakköäänestyspaikassa, laitoksessa, laivassa ja kotiaäänestyksessä äänestäneet.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä. Ennakoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, lähetekirje laaditaan ja allekirjoitetaan, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tuleekin huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Paloturvallisuus

Ennakoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

Ennakoäänestyspaikan aukiolopäivät ja – kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakoäänestyspaikka on ennakoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson (17.-23.10.2012) päivänä. Tällaisen ennakoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki vähemmän kuin seitsemän päivää.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 10 eikä kello 16 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakoäänestyspaikka pidetään avoinna kello 20 saakka.

Viimeisimmissä vaaleissa on monissa kunnissa maaseudulla pyritty turvaamaan äänestysmahdollisuuksia perustamalla kirkonkylän lisäksi myös pienempiin kyliin yleisiä ennakoäänestyspaikkoja, jotka ovat avoinna lyhyehkön ajan liikkuvan ennakoäänestyspaikan tavoin. Esimerkiksi Muonion kunnassa viimeisissä vaaleissa aikaisemman kirkonkylällä sijaitsevan yleisen ennakoäänestyspaikan lisäksi kunta on perustanut eri kylille yhteensä kahdeksan lyhyen aukioloajan yleistä ennakoäänestyspaikkaa.

Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Tällä on merkitystä erityisesti nyt toimitettavissa kunnallisvaaleissa, koska viime presidentinvaalin ennakkoäänestyspaikat ovat äänestäjien melko tuoreessa muistissa. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa.

Tehokas tiedotus ja opastus

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, sanomalehtijutuilla, koteihin jaettavilla tiedotteilla, kunnan kotisivuilla jne. Paikallisille tiedotusvälineille tulisi lähettää luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Edellisten vaalien tapaan kunkin äänioikeutetun ilmoituskorttiin liitetään äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman lähialueensa (käytännössä hänen vaalipiirinsä) yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi esimerkiksi kadunvarsitauluin ja viitoituksin.

Ennakkoäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikuntavammaisten ja muiden liikuntaesteisten ennakkoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan vammaisten käyttämille kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakkoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä varten tulisi myös olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalue varustettuna suojuksella, jonka turvin äänestäjä voi muiden näkemättä täyttää äänestyslippunsa. Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa ja vuoden 2012 presidentinvaaleissa esteettömyydessä havaitut puutteet tulee pyrkiä korjaamaan kunnallisvaaleihin.

Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakennetaan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoinen, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoinen vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin.

Sopiminen ulkopuolisten tahojen kanssa ennakkoäänestyspaikoista

Itella Oyj:n myymälät

Ennakkoäänestyksen järjestämisellä posteissa on Suomessa vahvat perinteet. Oikeusministeriö ja Itella Oyj ovat nytkin tehneet puitesopimuksen siitä, että Itella tarjoaa erälle kunnille palveluja ennakkoäänestyksen hoitamiseksi vuoden 2012 kunnallisvaaleissa. Puitesopimus koskee vain niitä 58 kuntaa, joissa olevia yhteensä 92 myymäläänsä Itella tarjoaa ennakkoäänestyspaikoiksi. Nämä kunnat ilmenevät tämän kirjeen liitteestä 2, joka jaetaan vain niille kunnille, joita puitesopimus koskee.

Kukin asianomainen kunta päättää itsenäisesti, käyttääkö se Itellan myymälöitä ennakkoäänestyspaikkoina vai hoitaako se ennakkoäänestyksen jollain muulla tavalla.

Itellan myyntihenkilöstö ottaa asianomaisiin kuntiin yhteyttä hyvissä ajoin ennen toukokuun puolta väliä. Tavoitteellinen määräaika kunnan ja Itellan välisen sopimuksen tekemiselle on 15.6.2012.

Oikeusministeriö kiinnittää asianomaisten kuntien huomiota siihen, että mikäli Itellalta ostettujen kuntasopimusten kokonaismäärä jää alle 40 myymälän, Itella veloittaa kuntasopimuksessa mainittujen kustannusten lisäksi jokaiselta sopimuksen tehneeltä kunnalta kertakorvauksen (sopimuksen kohta 8). Lisäksi kiinnitetään huomiota siihen, että kuntasopimuksen vastuuvapauslauseke rajoittaa Itellan mahdollista vahingonkorvausvelvollisuutta kunnalle (sopimuksen kohta 11).

Muut ulkopuoliset tahot

Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin muun ulkopuolisen tahon tiloissa (esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa), se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

4.2 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Päätös äänestysalueista tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta eli näihin kunnallisvaaleihin, jos päätös tehdään ja päätöksestä ilmoitetaan maistraatille sen määräämällä tavalla viimeistään 30.4.2012. Myöhemmin tehty tai maistraatille ilmoitettu päätös tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta vuonna 2013. Tarkempia ohjeita äänestysaluejaon muuttamisen menettelyistä sisältyy Väestörekisterikeskuksen kunnanhallituksille lähettämään kirjeeseen 5.3.2012, joka on myös luettavissa osoitteesta www.vaalit.fi/14687.htm.

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty *vaalipäivän äänestyspaikka*. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Oikeusministeriö suosittelee, että kunnat noudattavat soveltuvin osin edellä kohdassa 3.1 esitettyjä ennakkoäänestyspaikkojen määräämisen hyviä käytäntöjä päättäessään vaalipäivän äänestyspaikoista.

Viime vuosina kunnat ovat vähentäneet merkittävästi äänestysalueidensa määrää. Tämä on siten merkinnyt tuntuvaa heikennystä äänioikeutettujen mahdollisuuksiin äänestää vaalipäivänä. Ministeriö suosittelee, että nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää kunnallisvaaleihin.

4.3. Äänestyspaikkojen tietojen ja muiden pohjatietojen merkitseminen pohjatietojärjestelmään

Kunnanhallituksen (tai kuntien yhdistymistilanteessa yhdistymishallituksen) ennakoäänestyspaikkojen määräämistä koskevasta päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite. Jokainen ennakoäänestyspaikka on nimettävä. Nimi on voitava tunnistaa helposti, esim. ”Tuiran posti”, ”Kunnantalo” tai ”Ounasvaaran kirjasto”. Liikkuvan ennakoäänestyspaikan (esim. busin) nimeksi merkitään esim. ”Äänestysbussi” ja sen alle kaikki pysähdyspaikat ja kelsonajat.

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Väestörekisterikeskuksen ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän (VAT) pohjatietojärjestelmä, merkitään Väestörekisterikeskuksen määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakoäänestyspaikan

- nimi,
 - käyntiosoite,
 - aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikan
 - nimi ja
 - käyntiosoite sekä
- muut Väestörekisterikeskuksen määräämät tiedot.

Kunnallisvaalien äänestyspaikkojen tiedot on merkittävä pohjatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 10.8.2012 klo 12².

Kunnan keskusvaalilautakunnan on samassa määräajassa huolehdittava myös siitä, että pohjatietojärjestelmään merkitään keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot vuoden 2012 kunnallisvaaleissa ja että tiedot kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi. Erityisesti tulee huolehtia, että pohjatietoihin merkitään -ilmoituskortille tulostuva kunnan keskusvaalilautakunnan puhelinnumero (ns. yleisöpuhelin) ja -vaaliluettelon toimitusosoite, jonka tulee olla käyntiosoite (ei PL-osoite).

Keskusvaalilautakunnan tulee vielä samassa määräajassa kuitata pohjatietojärjestelmään kunnassa valittavien valtuutettujen lukumäärä. Pohjatiedoissa tulee olemaan valmiina

² Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivytyspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, tässä tapauksessa 10.8.2012, koska jokaiselle äänioikeutetulle postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo äänioikeutetun omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

kuntalain 10 §:n 1 momentin sääntelyn mukaisesti laskettu valtuutettujen lukumäärä. Niiden kuntien, joissa valtuutettuja valitaan sanotusta sääntelystä poikkeavasti (ks. tämän kirjeen luku 3), tulee muuttaa lukumäärä oikeaksi ja kuitata tieto valmiiksi vasta sen jälkeen.

Kaikkien edellä mainittujen tietojen, siis

- ennakkoäänestyspaikkatietojen,
- vaalipäivän äänestyspaikkojen tietojen,
- keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ja
- kunnassa valittavien valtuutettujen lukumäärän

tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne (viimeksi mainittua lukuun ottamatta) tulostetaan äänioikeutetuille lähetettävään ilmoituskorttiin tai sen liitteelle. Kunnan tehtävä on huolehtia siitä, että pohjatietojärjestelmässä tiedot ovat 10.8.2012 klo 12 lopullisesti siinä muodossa kuin niitä käytetään vuoden 2012 kunnallisvaaleissa. Vastuu tietojen oikeellisuudesta on siis kunnalla.

Väestörekisterikeskus antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään. Samoin VAT-ohjeessa nro 2b tulee olemaan tarkemmat ohjeet tietojen ilmoittamisesta.

4.4. Äänestyspaikkojen määräämisen ja niistä ilmoittamisen lähiajan aikataulu

1) Huhti-toukokuu 2012:

- Ne kunnat, joille Itella tarjoaa myymälöitään käytettäväksi ennakkoäänestyspaikkoina: Itellan edustaja ottaa kuntaan yhteyttä hyvissä ajoin ennen toukokuun puolta väliä.
- Väestörekisterikeskus lähettää kunnille tarkempia ohjeita äänestyspaikkatietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään.

2) Kesäkuu 2012:

- Oikeusministeriö lähettää keskusvaalilautakunnalle vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohje nro 2b "Pohjatietojärjestelmän käyttöohjeet kunnan keskusvaalilautakunnalle").
- Kunnan ja Itellan on tehtävä mahdollinen sopimus Itellan myymälän käyttämisestä ennakkoäänestyspaikkana viimeistään perjantaina 15.6.2012.

3) Heinä-Elokuu 2012:

- Pohjatietojärjestelmä avataan tuotantokäyttöön 23.7.2012.
- Kunnanhallituksen on tehtävä päätös kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista ja huolehdittava siitä, että äänestyspaikat merkitään ja kuitataan pohjatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 10.8.2012 klo 12. Pohjatietojärjestelmään rekisteröidyt tiedot ovat lopullisia eikä niitä enää voi muuttaa vuoden 2012 kunnallisvaaleihin 10.8. jälkeen. Kuitenkin, jos kunta havaitsee tiedoissa virheitä tämän määräajan jälkeen, on niistä viipymättä ilmoitettava Väestörekisterikeskuskelle sen määräämällä tavalla.

5. Vaalitietojärjestelmän käyttö

Vuoden 2012 kunnallisvaaleissa kaikki kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä:

- 1) pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 2) ehdokastietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 3) äänioikeustietojärjestelmä (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija sekä keskusvaalilautakunta, ns. ”jälkikirjaukset”),
- 4) tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta).

Vaalitietojärjestelmän käyttöä hallinnoi Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus (OTTK), jossa on järjestelmän pääkäyttäjä sekä vaalituki (vaalituki@om.fi), joka antaa järjestelmän käytöstä tarkempia ohjeita. Vaalitietojärjestelmän käyttöpalvelutoimittajana jatkaa Tieto Oyj.

Vaalitietojärjestelmän käyttäjähallinta perustuu ns. vahvaan tunnistamiseen eli jokaisella vaalitietojärjestelmän osajärjestelmää käyttävällä henkilöllä tulee olla joko sirullinen henkilökortti tai verkkopankkitunnukset. Oikeusministeriö selvittää myös mahdollisuutta käyttää matkapuhelimeen liitettyä henkilövarmennetta ja tästä ilmoitetaan tarkemmin myöhemmin erikseen.

Pohjatietojärjestelmä

Pohjatietojärjestelmään on presidentinvaalin jälkeen tehty joukko pienehköjä toiminnallisia parannuksia käyttäjiltä saatujen palautteiden pohjalta. Pääosin järjestelmän käyttäminen on kuitenkin samanlaista kuin presidentinvaalissa. Pohjatietojärjestelmän tiedot tulee kuitata valmiiksi jo 10.8.2012 klo 12 (ks. tämän kirjeen luku 4.3).

Ehdokastietojärjestelmä

Uutta ehdokastietojärjestelmää käytti jo vuoden 2008 kunnallisvaaleissa osa kunnista. Nyt sitä käyttävät ensimmäistä kertaa kaikki kunnat. Vuoden 2008 versioon on tehty joitain teknisiä parannuksia, mutta pääosin järjestelmän käyttäminen on kuitenkin samanlaista kuin vuonna 2008.

Äänioikeustietojärjestelmä

Myös äänioikeustietojärjestelmään on presidentinvaalin jälkeen tehty joukko pienehköjä toiminnallisia parannuksia käyttäjiltä saatujen palautteiden pohjalta. Pääosin järjestelmän käyttäminen on samanlaista kuin presidentinvaalissa.

Tuloslaskentajärjestelmä

Vuoden 2012 kunnallisvaaleissa käytetään ensimmäistä kertaa uutta tuloslaskentajärjestelmää. Järjestelmää testattiin 14.2.2012 presidentinvaalin tuloksilla ja sitä tullaan uudelleen testaamaan 18.4.2012 viime kunnallisvaalien tuloksilla. On erittäin tärkeää, että kaikki kunnat osallistuvat huhtikuun testiin, koska se edesauttaa merkittävästi sitä, että uusi järjestelmä toimii moitteettomasti tuotantokäytössä kunnallisvaalien vaalipäivänä ja tarkastuslaskennassa. Syksyllä laskennan kenraaliharjoituksia järjestään poikkeuksellisesti kaksi, 19.9. ja 9.10, joihin molempiin kuntien tulee osallistua.

Äänioikeustietojärjestelmän käyttäminen vaalipäivänä

Eduskuntavaaleissa äänioikeustietojärjestelmää käytettiin vaalipäivän äänestyksessä 31 kunnassa yhdellä äänestysalueella. Presidentinvaalissa käyttöä jatkettiin siten, että a) jo eduskuntavaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat saivat halutessaan laajentaa käytön muillekin äänestysalueilleen ja b) 25 uutta kuntaa ilmoittautui kokeilemaan järjestelmää yhdellä äänestysalueellaan. Kaikissa tapauksissa kunnat ovat saaneet itse päättää sen, käyttävätkö ne järjestelmää paperisen vaaliluettelon sijasta vai sen rinnalla (kirjaavat äänestämismerkinnät sekä vaaliluetteloon että järjestelmään). Presidentinvaalissa äänioikeustietojärjestelmää käytettiin 58 kunnassa 117 äänestysalueella.

Järjestelmän käyttökokemukset ovat olleet positiiviset sekä eduskuntavaaleissa että presidentinvaalissa. Periaatteessa käyttöä voitaisiin laajentaa kunnallisvaaleissa merkittävästikin, mutta on otettava huomioon, että äänioikeustietojärjestelmää tultaisiin käyttämään kunnassa osin samanaikaisesti uuden laskentajärjestelmän kanssa. Äänioikeustietojärjestelmää käytetään vaalipäivänä klo 9-20 ja laskentajärjestelmää kunnasta riippuen klo 12-24. Päällekkäistä käyttöä olisi noin kahdeksan tuntia. Päällekkäinen käyttö laajassa mittakaavassa saattaisi aiheuttaa riskejä molempien järjestelmien käytettävyydelle tuotantotilanteessa, varsinkin kun uutta laskentajärjestelmää käytetään kaikissa kunnissa ensimmäistä kertaa.

Edellä sanotusta johtuen vuoden 2012 kunnallisvaaleissa äänioikeustietojärjestelmän käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan maltillisesti, *alustavan suunnitelman* mukaan seuraavasti:

- Eduskuntavaaleissa ja presidentinvaalissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämällä äänestysalueilla. Kunnan on kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet OTTK:n vaalituelle.
- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki arvioi, onko kunnan mukaantulo asianmukaista vaalitietojärjestelmän kokonaisuuden käyttö huomioiden.

Vaalituki antaa kunnille toukokuussa asiasta tarkempia ohjeita, mm. ilmoittautumisen osalta. Oikeusministeriö ja OTTK varaavat itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien äänestysalueiden lukumäärää. Todettakoon vielä, että äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestyksessä on kunnalle täysin vapaaehtoista. Kunta voi myös perua ilmoittautumisensa ilmoittautumisajan jälkeen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

6. Vaaliasiakirjat ja vaaliohjeet

Kunnallisvaaleja varten keskusvaalilautakunnille toimitetaan kunnallisvaalien äänestysliput sekä muut tarvittavat asiakirjat, jotka ovat samanlaisia kuin muissakin vaaleissa. Ennakkoäänestyksessä käytettävistä kuorista on syytä huomioida seuraavaa:

-lähetekuorina kunnallisvaaleissa voidaan käyttää vain sellaisia lähetekuoria, joissa on painovuosimerkintä 2011 tai 2012. Lähetekuoria, joissa on vanhempi painovuosimerkintä, ei voida enää käyttää;

-vaalikuoret, jotka toimitettiin kunnille presidentinvaalia varten, osoittautuivat virheelliseksi, koska niiden liimapinta ei pitänyt. Tämän kuorierän käyttämättömät vaalikuoret tulee välittömästi hävittää. Oikeusministeriö toimittaa kunnille uudet vaalikuoret, joissa on painovuosimerkintä 2012.

Oikeusministeriö lähettää keskusvaalilautakunnille huhti-toukokuussa erillisen kyselyn kunnallisvaaleissa käytettävien vaaliasiakirjojen tarpeesta kunnassa. Kyselyyn annettujen vastausten perusteella laaditaan vaaliasiakirjojen jakeluluettelot. Vaaliasiakirjojen jakelu aloitetaan elokuun lopulla.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille elokuussa, kuitenkin niin, että VAT-ohjeet nro 1 ja 2b jaetaan kunnille jo kesäkuun loppuun mennessä.

7. Vaaliurnat

Keskusvaalilautakuntaa pyydetään ilmoittamaan oikeusministeriölle viimeistään maanantaina 4.6.2012

– kunnassa tarvittavien uusien vaaliurnien lukumäärä ja

– kunnassa olevien ylimääräisten ja käyttökuntoisten vaaliurnien lukumäärä.

Ilmoitukset tehdään Terttu Tuomelle, sähköposti terttu.tuomi@om.fi tai faksi (09) 1606 7792.

Viime vaalien tapaan ylimääräiset vaaliurnat otetaan käyttöön siten, että niiden kuntien keskusvaalilautakunnat, joilla on käyttökuntoisia ylimääräisiä vaaliurnia, toimittavat niitä oikeusministeriön tarkempien ohjeiden mukaan sellaisten kuntien keskusvaalilautakunnille, joilta urnia puuttuu. Urnat lähetetään ministeriön kustannuksella. Itella huolehtii kuljetuksista.

Joissain kunnissa on käytössä vielä peltisiä vaaliurnia, jotka saattavat olla peräisin hyvinkin kaukaa, ehkä jopa vuoden 1907 eduskuntavaaleista. Kun peltisiä vaaliurnia poistetaan käytöstä, niitä olisi hyvä tarjota ensin säilytettäväksi museoihin tai vastaaviin laitoksiin.

8. Vaalikoulutus

Oikeusministeriön koulutus keskusvaalilautakunnille

Oikeusministeriö järjestää kunnallisvaaleja varten yhteensä 15 koulutustilaisuutta, jotka on tarkoitettu lähinnä kuntien keskusvaalilautakuntien sihteereille sekä puheenjohtajille tai IT-vastuuhenkilöille. Kaikkien koulutustilaisuuksien ohjelma on sama. Tilaisuuksiin ei tarvitse erikseen ilmoittautua, vaan riittää kun osallistujat saapuvat paikalle. Koulutustilojen rajoitetusta koosta johtuen suosittelemme, että kustakin kunnasta osallistuisi koulutuspäivään enintään kolme henkilöä.

Osallistuminen koulutustilaisuuksiin on maksutonta, mutta toisaalta oikeusministeriö ei korvaa osallistujien matka- eikä ruokailukuluja.

Koulutuksessa käydään läpi kunnallisvaalien ehdokasasetteluun liittyviä kysymyksiä sekä vaalien toimittamiseen liittyviä vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa mainittuja asioita. Osallistujat voivat jokaisessa tilaisuudessa esittää kysymyksiä oikeusministeriön, Suomen Kuntaliiton, Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ja Tieto Oyj:n edustajille. Yhtä lukuun ottamatta tilaisuudet ovat suomenkielisiä, mutta kaikissa tilaisuuksissa voi kuitenkin esittää kysymyksiä myös ruotsiksi. Ruotsinkielinen koulutuspäivä järjestetään Vaasassa 13.9.2012 ja se on avoin maan kaikille ruotsinkielisille keskusvaalilautakunnille.

Lisätietoja tilaisuuksista antaa tarvittaessa osastosihteeri Terttu Tuomi, puh. (09) 1606 7563 tai sähköposti terttu.tuomi@om.fi.

Koulutuspäivän alustava ohjelma, joka on kaikissa tilaisuuksissa sama, on seuraavanlainen. Aloitusaikaa lukuun ottamatta kellonajat ovat noin-aikoja, asioita venytetään sen mukaan kuin on tarpeen.

Kello	Aihe	Kouluttaja	Huom.
9.00	Avaus	OM	
9.05	Kunnallisvaalien ehdokasasettelu, mm. -vaalikelpoisuus valtuustoon, -ehdokasasettelun viranomaistehtävät	Suomen Kuntaliitto	
10.15	Kunnan keskusvaalilautakunnan muut tehtävät, mm. - tiedottaminen, vaalimateriaali, vaaliluettelot, ennakköäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt, ennakköäänestysasiakirjojen tarkastaminen	OM	
12.00	Lounastauko		
13.00	Kunnan keskusvaalilautakunnan muut tehtävät jatkuu, mm. - vaalien tuloksen laskenta ja tuloksen vahvistaminen	OM	

13.30	Ennakoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen toimittaminen	OM	
14.15	Vaalitietojärjestelmä (VAT), mm. - ehdokastietojärjestelmä, äänioikeustietojärjestelmä, tuloslaskentajärjestelmä	OTTK, Tieto	
15.30	Tilaisuus päättyy		

Koulutustilaisuudet järjestetään seuraavasti:

1) Turku

Aika: Maanantai 3.9.2012

Paikka: Mauno Koivisto –keskus / BioCity / Auditorio

Osoite: Tykistökatu 6, 20520 TURKU

2) Jyväskylä

Aika: Tiistai 4.9.2012

Paikka: Jyväskylän yliopisto / Agora, 2.krs. / Luentosali Gamma

Osoite: Mattilanniemi 2, 40100 JYVÄSKYLÄ

3) Kouvola

Aika: Tiistai 4.9.2012

Paikka: Kouvola-talo / Honka-sali

Osoite: Varuskuntakatu 11, 45100 KOUVOLA

4) Mikkelä

Aika: Keskiviikko 5.9.2012

Paikka: Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli / Kamarimusiikkisali

Osoite: Sointukatu 1, 50100 MIKKELI

5) Joensuu

Aika: Torstai 6.9.2012

Paikka: Joensuun Tiedepuisto / Louhela-sali

Osoite: Länsikatu 15, 80110 JOENSUU

6) Kuopio

Aika: Torstai 6.9.2012

Paikka: Itä-Suomen yliopisto, Kuopion kampus / Tietoteknia

Osoite: Savilahdentie 6 B, 1. krs., 70210 KUOPIO

7) Vantaa

Aika: Perjantai 7.9.2012

Paikka: Tiedekeskus Heureka / Auditorio

Osoite: Tiedepuisto 1, Tikkurila, 01300 VANTAA

8) Tampere

Aika: Maanantai 10.9.2012

Paikka: Tampere-talo / Studio-auditorio

Osoite: Yliopistonkatu 55, 33100 TAMPERE

9) Rovaniemi

Aika: Maanantai 10.9.2012

Paikka: Kaupungintalo / Valtuustosali

Osoite: Hallituskatu 7, 96100 ROVANIEMI

10) Hämeenlinna

Aika: Tiistai 11.9.2012

Paikka: Raatihuone / Valtuustosali

Osoite: Raatihuoneenkatu 15, 13100 HÄMEENLINNA

11) Oulu

Aika: Tiistai 11.9.2012

Paikka: Tiedekeskus Tietomaa / Auditorio

Osoite: Nahkatehtaankatu 6, 90100 OULU

12) Kokkola

Aika: Keskiviikko 12.9.2012

Paikka: KOKKOLAsali

Osoite: Kauppatori, 67100 KOKKOLA

13) Vaasa

Aika: Torstai 13.9.2012 (ruotsinkielinen)

Paikka: Hotelli Radisson Blue Royal Hotel / Auditorio

Hovioikeudenpuistikko 18

65100 VAASA

14) Vaasa

Aika: Perjantai 14.9.2012 (suomenkielinen)

Paikka: Hotelli Radisson Blue Royal Hotel / Auditorio

Hovioikeudenpuistikko 18

65100 VAASA

15) Pori

Aika: Perjantai 14.9.2012

Paikka: Promenadikeskus / Finnkinosali 3

Osoite: Yrjönkatu 17, 28100 PORI

Keskusvaalilautakunnan oma koulutus kunnan muille vaaliviranomaisille

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaaliviranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat ja yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävistä. Keskusvaalilautakunnan koulutusmateriaalina voivat olla esimerkiksi oikeusministeriön vaaliohjeet ja VAT-ohjeet. Nämä ja myös koulutuskierroksen diamateriaali on saatavissa vaalitietojärjestelmän pääsivulta kohdasta VAT-ohjeet.

Keskusvaalilautakunnan on myös huolehdittava, että sen oma henkilöstö koulutetaan tehtäviinsä, erityisesti vaalitietojärjestelmän osajärjestelmien käyttöön. Tältä osin erityisen kriittinen järjestelmä on uusi laskentajärjestelmä, jota käytetään nyt ensimmäistä kertaa. Vaalitietojärjestelmän koulutuskanta on kuntien käytettävissä 13.8.2012 lukien. Koulutuskannassa voi harjoitella ehdokastietojärjestelmän, äänioikeustietojärjestelmän ja laskentajärjestelmän käyttöä. Vaalitietojärjestelmään myös liitetään videoklippejä, joissa opastetaan eri osajärjestelmien käyttämistä.

9. Lisätietoa

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä:

- www.vaalit.fi.
- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. (09) 1606 7572,
- neuvotteleva virkamies Jussi Aaltonen, puh. (09) 1606 7620,
- tutkija Anne Rautiainen, puh. (09) 1606 7726,
- osastosihteeri Terttu Tuomi, puh. (09) 1606 7563
- VAT-asioissa oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen (OTTK) **vaalituki**, puh. 029 56 64750, jossa vastaavat ylitarkastaja Jukka Leino, sovellussuunnittelija Anniina Tjurin (VAT:in pääkäyttäjä), sovellussuunnittelija Marita Kolehmainen, IT-suunnittelija Otto Palmu ja projektsihteeri Tarja Sulanen.

Vaalijohtaja

Arto Jääskeläinen

Tutkija

Anne Rautiainen

- LIITTEET
- 1) Eräitä määräaikoja kunnallisvaaleissa 2012 (lähetetään kaikille kunnille)
 - 2) Itella Oyj:n ennakoäänestysposteiksi tarjoamat myymälät. **Liite lähetetään vain niille kunnille, joita Itellan tarjous koskee.**
 - 3) Malli kunnan ja Itella Oyj:n väliseksi sopimukseksi. **Liite lähetetään vain niille kunnille, joita Itellan tarjous koskee.**

Eräitä määräaikoja kunnallisvaaleissa 28.10.2012

Ajankohta	¹	Toimija	Toimenpide	Vaalilaki
Alkuvuosi 2009		Valtuusto	Kunnan keskusvaalilautakunnan asettaminen	13.1 ja 13.3 §
Huhtikuu 2012 viimeistään		Valtuusto	Äänestysaluejaon muuttaminen tarvittaessa ja muutoksesta ilmoittaminen maistraatille	8.1 ja 8.2 §
28.4.2012 aikaisintaan		Ehdokas	Ehdokkaan vaalirahoituksella katettavien vaalikampanjan toteutumiskulujen aiheutuminen voi alkaa	²
28.4.2012		Puolue ja puolueyhdistys	Kunnallisvaalien kampanja-aika alkaa	³
Toukokuu 2012 viimeistään		Oikeusministeriö	Asetus valitsijayhdistysten perustajajäsenten vähimmäismäärästä eräissä kunnissa ja päätöksen julkaiseminen Suomen säädöskoelmassa	150 §
31.5.2012			Kunnallisvaaleissa valittavien valtuutettujen lukumäärän perusteena oleva kunnan asukasluku määräytyy väestötietojärjestelmässä päivän päättyessä olevien tietojen mukaan	⁴
Hyvissä ajoin		Valtioneuvosto	Asetus kunnallisvaaleissa ennakkoäänestyspaikkoina olevista Suomen edustustoista ja niiden toimipaikoista sekä kunnallisvaalien yleisistä ennakkoäänestyspaikoista Ahvenanmaan maakunnassa	9.1 § 2) kohta
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista päättäminen	9.1 § 1) kohta
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Ennakkoäänestyspaikkoina olevien sosiaalihuollon toimintayksiköiden määrääminen	9.1 § 3) kohta

¹ Järjestysnumero osoittaa, monentenako päivänä ennen tai jälkeen vaalipäivän toimenpide vaalilain (714/1998) mukaan on suoritettava.

² L ehdokkaan vaalirahoituksesta (273/2009) 2.1 §

³ Puoluelaki (laissa 683/2010) 8.3 §

⁴ Kuntalaki (1375/2007) 10.3 §

Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäminen	9.3 §
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen	15 §
30.6.2012 viimeistään		Valtioneuvosto tai valtiovarainministeriö	Päätös kuntajaon muuttamisesta	⁵
10.8.2012 perjantai klo 12 viimeistään		Keskusvaalilautakunta	Keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmässä	13.4 §
10.8.2012 perjantai klo 12 viimeistään ⁶		Kunnanhallitus/ keskusvaalilautakunta	Kunnan yleisten ennakoäänestyspaikkojen tietojen ilmoittaminen Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmässä	9.4 §
10.8.2012 perjantai klo 12 viimeistään		Kunnanhallitus/ keskusvaalilautakunta	Kunnan vaalipäivän äänestyspaikkojen tietojen ilmoittaminen Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmässä	9.3 §
10.8.2012 perjantai klo 12 viimeistään		Keskusvaalilautakunta	Valittavien valtuutettujen lukumäärän päivittäminen vaalitietojärjestelmään	⁷
Hyvissä ajoin		Oikeusministeriö	Tiedottaminen yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja äänestysajoista niissä	49.3 §
Hyvissä ajoin		Keskusvaalilautakunta	Tiedottaminen kunnan alueella olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista	49.1 ja 67.3 §
Hyvissä ajoin		Väestörekisterikeskus	Tiedottaminen äänioikeuden edellytykset täyttävälle EU:n muun jäsenvaltion kansalaisille äänioikeudesta ja vaalikelpoisuudesta kunnallisvaleissa ⁸	22 §
Hyvissä ajoin		Keskusvaalilautakunta	Vaalitoimitsijoiden määrääminen kotimaan yleiseen ennakoäänestyspaikkaan	17.2 §

⁵ Kuntajakolaki (1698/2009) 21 ja 22 §

⁶ Vaalilain mukainen viimeinen ajankohta olisi perjantai 7.9.2012 mutta koska jokaiselle äänioikeutetulle postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo äänioikeutetun omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen, ilmoitukset tulee tehdä viimeistään perjantaina [3].8.2012.

⁷ Valittavien valtuutettujen lukumäärä voi olla muu kuin kuntalain 10 § 1 momentissa säädetty joko 1.1.2013 toteutuvan kuntaliitoksen vuoksi tai valtuuston kuntalain 10 § 2 momentissa tarkoitetun päätöksen perusteella.

⁸ Käytännössä tieto toimitetaan myös äänioikeuden edellytykset täyttävälle muille ulkomaalaisille.

Hyvissä ajoin		Suomen edustuston päällikkö	Vaalitoimitsijan määrääminen ulkomailla olevaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan	17.2 §
Hyvissä ajoin		Suomalaisen laivan päällikkö	Vaalitoimitsijan määrääminen laivaäänestystä varten	17.2 §
7.9.2012 perjantai kello 24	51.	Väestörekisterikeskus ja maistraatit	Äänioikeusrekisterin tietojen määräytyminen	18.2 ja 18.3 §
Hyvissä ajoin tai 10.9.2012 maanantai	48.	Keskusvaalilautakunta	Kuulutettava siitä, montako valtuutettua valitaan. Kuulutus voidaan antaa 34 §:n 2 momentissa (ks. seuraava kohta) tarkoitetun kuulutuksen yhteydessä.	145 §
Viimeistään 10.9.2012 maanantai	48.	Keskusvaalilautakunta	Päätös ehdokashakemusten vastaanottojärjestelyistä Päätöksestä on laadittava kuulutus, joka on annettava tiedoksi puolueiden mahdollisesti ilmoittamille vaaliasiamiehille, pantava nähtäville keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa sekä julkaistava sillä tavalla kuin kunnanilmoitukset saatetaan tiedoksi	34 §
10.9.2012 maanantai viimeistään	48.	Oikeusministeriö	Puoluekisteriin merkittyjen puolueiden ja niiden nimenkirjoittajien ilmoittaminen keskusvaalilautakunnille	32 §
12.9.2012 keskiviikko	46.	Väestörekisterikeskus	Äänioikeusrekisterin perustaminen	18.1 §
17.9.2012 maanantai	41.	Maistraatit	Äänioikeusrekisterin nähtävänäpidon aloittaminen maistraateissa ja mahdollisissa muissa Väestörekisterikeskuksen määräämissä paikoissa	23.1 §
18.9.2012 tiistai ennen kello 16	40.	Vaaliasiamies	Ehdokashakemus sekä ilmoitus vaaliliitosta ja ilmoitus yhteislistasta annettava kunnan keskusvaalilautakunnalle	152, 154 ja 156 §
24.9.2012 maanantai	34.	Keskusvaalilautakunta	Ehdokashakemusten tarkastaminen ja mahdolliset huomautukset vaaliasiamiehille Puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäisen järjestyksen määrääminen ehdokaslistojen yhdistelmää varten	36 § 37 §

26.9.2012 keskiviikko ennen kello 16	32.	Vaaliasiamies	Ehdokashakemuksen ja siihen liitettyjen asiakirjojen oikaiseminen ja täydentäminen tarvittaessa	38 §
26.9.2012 keskiviikko kello 16 jälkeen	32.	Keskusvaalilautakunta	Määräaikana saapuneiden ehdokashakemusten uudelleen käsitteleminen ja päätökset vaaliliittoja ja yhteislistoja koskevien ilmoitusten johdosta	39 §
27.9.2012 torstai ennen kello 12 viimeistään	31.	Vaaliasiamies	Puolueen tai valitsijayhdistyksen, jonka ilmoitusta vaaliliittoon tai yhteislistaan liittymisestä ei ole hyväksytty, ehdokashakemuksen peruutus	40.2 §
27.9.2012 torstai ennen ehdokaslistojen yhdistelmän laatimista	31.	Keskusvaalilautakunta	Ehdokashakemusten ratkaisemisen jälkeen tehtävät päätökset ehdokkaan jättämisestä pois ehdokaslistojen yhdistelmästä tai ehdokashakemuksen peruutuksen johdosta	40 §
27.9.2012 torstai	31.	Keskusvaalilautakunta	Ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen	41 §
27.9.2012 torstai	31.	Keskusvaalilautakunta	Ehdokkaista ehdokaslistojen yhdistelmässä olevien tietojen sekä henkilötunnuksen merkitseminen valtakunnalliseen ehdokasrekisteriin	43.2 §
27.9.2012 torstai ehdokaslistojen yhdistelmän laatimisen jälkeen aikaisintaan	31.	Ehdokas	Vapaaehtoinen ennakoilmoitus vaalirahoituksesta valtiontalouden tarkastusvirastolle	⁹
4.10.2012 torstai viimeistään	24.	Väestörekisterikeskus	Ilmoituskorttien lähettäminen niille äänioikeutetuille, joiden osoite on tiedossa	21.4 §
10.10.2012 keskiviikko	18.	Vaalitoimitsija	Ennakoäänestyksen aloittaminen suomalaisessa laivassa	47.1 §
12.10.2012 perjantai ennen kello 16	16.	Äänioikeutettu tai muu henkilö	Äänioikeusrekisteriä koskevan oikaisuvaatimuksen tekeminen maistraatille	24.1 §
15.10.2012 maanantai	13.	Maistraatti	Oikaisuvaatimuksen ratkaiseminen	25.1 §

⁹ L ehdokkaan vaalirahoituksesta 11 §

Viipymättä maistraatin päätöksen jälkeen		Maistraatti	Oikaisuvaatimuksiin annettujen päätösten antaminen tiedoksi asianosaisille ja, jos päätös sisältää sen, että henkilö otetaan äänioikeusrekisteriin, ilmoituskortin lähettäminen.	25.2 §
16.10.2012 tiistai ennen kello 12	12.	Maistraatti	Oikaisuvaatimuksen ratkaisemisesta aiheutuvat merkinnät äänioikeusrekisteriin	25.1 §
16.10.2012 tiistai ennen kello 12	12.	Väestörekisterikeskus ja maistraatti	Itseoikaisuna tehdyistä päätöksistä aiheutuvien merkintöjen tekeminen äänioikeusrekisteriin	26.1 §
Viipymättä		Väestörekisterikeskus ja maistraatti	Väestörekisterikeskuksen tai maistraatin itseoikaisuna tehdyn päätöksen toimittaminen tiedoksi asianosaiselle ja ilmoituskortin lähettäminen	26.2 ja 26.3 §
Viimeistään 7. päivänä päivästä, jona asianosainen on saanut päätöksen tiedoksi tai päätös julkaistu virallisessa lehdessä		Oikaisuvaatimuksen tekijä	Valitus hallinto-oikeudelle maistraatin päätöksestä, jolla oikaisuvaatimus on hylätty tai jätetty tutkimatta, ja valitus Väestörekisterikeskuksen tai maistraatin päätöksestä, jolla henkilö on 26.2 §:n nojalla on merkitty äänioikeusrekisteriin äänioikeutta vailla olevaksi	27.1 §
16.10.2012 tiistai kello 12 lukien	12.	Väestörekisterikeskus	Äänioikeusrekisteri on lainvoimainen	28.1 §
16.10.2012 tiistai ennen kello 16 viimeistään	12.	Äänioikeutettu, joka haluaa äänestää kotiaänestyksessä	Ilmoittautuminen kunnan keskusvaalilautakunnalle	55 §
17.10.2012 keskiviikko	11.	Vaalitoimitsijat, vaalitoimikunta	Ennakoäänestyksen aloittaminen kotimaassa ja ulkomailla Suomen edustustoissa	47.1 §
20.10.2012 lauantai	8.	Vaalitoimitsijat	Ennakoäänestyksen lopettaminen ulkomailla	47.1 §
23.10.2012 tiistai	5.	Vaalitoimitsijat, vaalitoimikunta	Ennakoäänestyksen lopettaminen kotimaassa	47.1 §
24.10.2012 keskiviikko kello 19 alkaen	4.	Oikeusministeriö	Vaaliluetteloiden tulostaminen äänioikeusrekisteristä äänestysalueittain ja niiden toimittaminen kuntien keskusvaalilautakunnille	71.1 §

26.10.2012 perjantai kello 19	2.	Keskusvaalilautakunta	Ennakoäänestysasiakirjojen tarkastaminen siten, että ennen kello 19 saapuneet ennakoäänestysasiakirjat ehditään käsitellä	63.1 §
28.10.2012 sunnuntai kello 9-20	VP	Vaalilautakunta	Vaalipäivän äänestys	68 ja 144 §
28.10.2012 sunnuntai aikaisintaan kello 15 tai erityisestä syystä keskusvaalilautakunnan harkinnan mukaan aikaisintaan kello 12	VP	Keskusvaalilautakunta	Ennakoäänten laskeminen	86.1 §
28.10.2012 sunnuntai kello 20 jälkeen	VP	Vaalilautakunta	Alustava ääntenlaskenta	78 §
29.10.2012 maanantai kello 9	1.	Keskusvaalilautakunta	Vaalipäivänä annettujen äänten tarkastuslaskenta	87.1 §
31.10.2012 keskiviikko kello 18 aloitettavassa kokouksessa	3.	Keskusvaalilautakunta	Vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen sekä tuloksesta tiedottaminen	95 §
14 päivän kuluessa siitä, kun vaalien tulos on julkaistu		Muutoksenhakija	Valitus hallinto-oikeudelle keskusvaalilautakunnan päätöksestä, jolla vaalien tulos on vahvistettu	100, 101 ja 102 §
Vaalien tuloksen tultua lainvoimaiseksi		Oikeusministeriö	Arkistotulosteiden ottaminen äänioikeusrekisteristä	29.3 §
Arkistotulosteiden ottamisen jälkeen		Väestörekisterikeskus	Äänioikeusrekisterissä olevien tietojen hävittäminen	29.3 §
Kahden kuukauden kuluessa vaalin tuloksen vahvistamisesta (maanantaina 31.12.2012 viimeistään)		Valtuutetuksi tai varavaltuutetuksi valittu	Ilmoitus vaalirahoituksesta valtiotalouden tarkastusvirastolle	¹⁰

¹⁰ L ehdokkaan vaalirahoituksesta 5 ja 8 §

KUNNALLISVAALIT 2012

Itellan tarjottava ennakoäänestysverkosto

Myymlöitä yht.

92

Kiinteän korvauksen lisäksi laskutetaan äänestäjäkohtainen
summa kunnalta 1,07 € / ennakoäänestäjä

00100	HELSINKI 10/PÄÄPOSTI	Elielinaukio 2 F	091	47 969
00120	HELSINKI 12/PUNAVUORI	Annankatu 8	091	5 267
00130	HELSINKI 13 /KASARMITORI	Kasarmikatu 19	091	5 267
00170	HELSINKI 17/KRUUNUNHAKA	Rauhankatu 10	091	5 267
00200	HELSINKI 20/LAUTTASAARI	Gyldenintie 7	091	5 267
00250	HELSINKI 25/TÖÖLÖ	Linnankoskenkatu 14	091	5 267
00350	HELSINKI 35/MUNKKIVUORI	Raumantie 1	091	5 267
00420	HELSINKI 42/KANNELMÄKI	Kantelettarenkatu 1	091	5 267
00510	HELSINKI/ETU-VALLILA	Sturenkatu 21	091	5 267
00530	HELSINKI 53/HAKANIEMI	Säästöpankinranta 2	091	13 391
00700	HELSINKI 70/MALMI	Hietakummuntie 19	091	5 267
00880	HELSINKI 88/HERTTONIEMI	Linnanrakentajantie 4	091	5 267
00930	HELSINKI 93/ITÄKESKUS	Tallinnanaukio 6	091	13 391
00940	HELSINKI 94/KONTULA	Ostostie 4	091	5 267
00980	HELSINKI 98/VUOSAARI	Vuotie 45	091	5 267
01300	VANTAA 30/TIKKURILA	Kielotie 8	092	13 391
01360	VANTAA 36/KOIVUKYLÄ	Asolanväylä 50	092	5 267
01510	VANTAA 51/VANTAANPORTTI	Valimotie 7	092	5 267
01600	VANTAA 60/MYYRMÄKI	Iskoskuja 3 /Kauppakeskus Myyrmanni	092	13 391
01800	KLAUKKALA	Lepsämäntie 1	543	5 267
02100	ESPOO 10/TAPIOLA	Kauppamiehentie 1	049	13 391
02230	ESPOO 23/MATINKYLÄ	Piispansilta 11, Kauppakeskus Iso-Omena	049	5 267
02320	ESPOO 32/KIVENLAHTI	Espoonlahdenkatu 4-6	049	5 267
02400	KIRKKONUMMI	Saloviuksentie 3	257	5 267
02600	ESPOO 60/LEPPÄVAARA	Leppävaarankatu 3 A	049	5 267
02700	KAUNIAINEN	Tunnelitie 4	235	5 267
02770	ESPOO 77/ESPOON KESKUS	Kamreerintie 3, Kauppakeskus Espoontori	049	5 267
03100	NUMMELA	Vihdintie 3	927	5 267
04200	KERAVA	Kauppakaari 11	245	13 391
04300	TUUSULA 30	Hyyrlänkatu 8	858	5 267
04400	JÄRVENPÄÄ	Sibeliuksenkatu 18-22	186	13 391
04600	MÄNTSÄLÄ	Keskuskatu 5	505	5 267
06100	PORVOO 10/PÄÄPOSTI	Mannerheiminkatu 13	638	5 267
08100	LOHJA 10	Kauppakatu 10-12	444	5 267
10600	TAMMISAARI	Ystadinkatu 12	835	5 267
11100	RIIHIMÄKI 10	Voimalankatu 2	694	5 267
13100	HÄMEENLINNA 10/PÄÄPOSTI	Palokunnankatu 13-15	109	13 391
15100	LAHTI 10/PÄÄPOSTI	Mannerheiminkatu 13	398	5 267
15140	LAHTI 14/PAAVOLA	Aleksanterinkatu 18	398	13 391
16300	ORIMATTILA	Erkontie 16	560	5 267
18100	HEINOLA 10	Savontie 3	111	13 391
20100	TURKU 10/PÄÄPOSTI	Eerikinkatu 19	853	13 391

20250	TURKU 25/MUHKURI	Uhrilähteenkatu 2	853	5 267	
20320	TURKU 32/LÄNSIKESKUS	Markulantie 150	853	5 267	
20700	TURKU 70/KUPITTA	Uudenmaankatu 19	853	5 267	
20780	KAARINA	Hovirinnantie 5	202	5 267	
21100	NAANTALI	Tullikatu 11	529	5 267	
21200	RAISIO	Raisiontori 6	680	5 267	
24100	SALO 10/yritysposti	Vilhonkatu 14	734	13 391	
26100	RAUMA 10/PÄÄPOSTI	Karjalankatu 5	684	13 391	
28100	PORI 10/PÄÄPOSTI	Yrjönkatu 6	609	13 391	muutto *)
30100	FORSSA 10	Tapulikuja 6	061	5 267	
33100	TAMPERE 10/PÄÄPOSTI	Rautatienkatu 21	837	13 391	
33200	TAMPERE 20/KESKUSTA	Hallituskatu 14	837	5 267	
33400	TAMPERE 40/LIELAHTI	Taninkatu 2	837	5 267	
33470	YLÖJÄRVI	Mikkolantie 1-3	980	5 267	
33580	TAMPERE 58/LINNAINMAA	Mäentakusenkatu 1	837	5 267	
33720	TAMPERE 72/HERVANTA	Pietilänkatu 2	837	13 391	
33960	PIRKKALA 6	Kenkätie 4	604	5 267	
37100	NOKIA	Välikatu 18 A	536	5 267	
37600	VALKEAKOSKI	Mallasvedenkatu 4	908	5 267	muutto *)
38200	SASTAMALA	Puistokatu 1	912	5 267	
40100	JYVÄSKYLÄ 10	Vapaudenkatu 48-50	179	13 391	
40320	JYVÄSKYLÄ 32/SEPPÄLÄ	Ahjokatu 7	179	5 267	
45100	KOUVOLA 10	Kauppamiehenkatu 4	286	13 391	muutto *)
48100	KOTKA 10	Kotkankatu 11	285	5 267	
48600	KOTKA	Karhulantie 30	285	5 267	
49400	HAMINA	Isoympyränkatu 15	075	5 267	
50100	MIKKELI 10	Raatihuoneenkatu 12	491	13 391	
53100	LAPPEENRANTA 10	Pormestarinkatu 1	405	13 391	
55100	JAMAS 10	Koskenparras 3	153	5 267	
57100	SAVONLINNA 10	Olavinkatu 61	740	5 267	
60100	SEINÄJOKI 10	Valtionkatu 1	743	13 391	
61800	KAUHAJOKI	Puistotie 70	232	5 267	
65100	VAASA 10	Hovioikeudenpuistikko 23/Rosteninkatu 2	905	13 391	
67100	KOKKOLA 10	Pitkäsillankatu 15	272	13 391	
68600	PIETARSAARI	Raatihuoneenkatu 11	598	5 267	
70100	KUOPIO 10	Kauppakatu 40-42	297	13 391	
70780	KUOPIO	Kolmisopentie 3	297	5 267	
74100	IISALMI	Satamkatu 10	140	5 267	
76100	PIEKSAMÄKI 10	Kukkaroniementie 3	593	5 267	
78200	VARKAUS 20	Relanderinkatu 30	915	5 267	
80100	JOENSUU 10	Kauppakatu 29	167	13 391	
87100	KAJAANI 10	Pohjolankatu 16	205	13 391	
90100	OULU 10	Hallituskatu 36	564	13 391	
90500	OULU 50/TUIRA	Valtatie 28	564	5 267	
90570	OULU 57/KAIJONHARJU	Sammonkatu 4	564	5 267	muutto *)
92100	RAAHE	Sovionkatu 12-14	678	5 267	
93600	KUUSAMO	Ouluntaival 5	305	5 267	
94100	KEMI 10	Keskuspuistonkatu 1	240	13 391	
95400	TORNIO	Länsiranta 10	851	5 267	
96100	ROVANIEMI 10	Koskikatu 27 B	698	5 267	

58 kuntaa

*) osoite tark.myöh.

Asiakas Kunta (Asiakas)

Asiakasnumero

Y-tunnus

Osoitteet

Yhteyshenkilöt Asiakas

Toimittaja Itella Oyj (Itella)

Y-tunnus 1531864-4

Osoitteet Postintaival 7 A, 00230 Helsinki

PL 6, 00011 ITELLA

Yhteyshenkilöt

Itella (sopimusasiat)

Itella (ennakkoäänestysmyymälän käytännön asiat)

Käyttämättä jääneen vaalimateriaalin palauttaminen ennakkoäänestyspostista

Palautus kunnan keskusvaalilautakunnalle

Palautus Oikeusministeriön vaalimateriaalivarastoon

Kuntasopimuksen allekirjoituksen määräaika

15.6.2012

**SOPIMUS VUODEN 2012 KUNNALLISVAALIEN
ENNAKKOÄÄNESTYKSEN HOITAMISESTA ITELLAN MYYMÄLÖISSÄ**

1

Sopimusosapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat kunta, jota kutsutaan jäljempänä Asiakkaaksi ja Itella Oyj, jota kutsutaan jäljempänä Itellaksi (Y-tunnus 1531864-4).

2

Sopimuksen kohde

Tämä sopimus koskee vuonna 2012 toimitettavien kunnallisvaalin ennakoäänestyksen hoitamista 17.-23.10.2012 (jäljempänä ennakoäänestys) kunnassa sijaitsevilla seuraavilla Itellan myymälöissä

Itella hoitaa ennakoäänestystoimitukset tämän sopimuksen ja sen liitteiden mukaisesti kyseessä olevissa Itellan ennakoäänestysmyymälöissä niiden aukioloaikoina (ei kuitenkaan ennen klo 8:aa eikä klo 20:n jälkeen) sekä viikonloppuna lauantaina ja sunnuntaina klo 10 – 16. Kahtena viimeisenä ennakoäänestyspäivänä (maanantai-tiistai) kaikki Itellan ennakoäänestysmyymälät ovat kuitenkin avoinna klo 20:een. Kunta tarkistaa tilojen sopivuuden ja hyväksyy ne sopimuksen tehdessään.

Ennakoäänestysten hoitamisesta Itellan myymälöissä ovat Oikeusministeriö ja Itella tehneet erillisen puitesopimuksen. Itellalla on oikeus käyttää alihankkijoita tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisessa. Itella vastaa alihankkijoiden toiminnasta kuten omasta toiminnastaan.

3

Vaalitoimitsijat

Itellan ennakoäänestysmyymälöissä toimivat vaalitoimitsijoina Itellan esittämät ja Asiakkaan kirjallisesti hyväksymät Itellan toimihenkilöt. Itella huolehtii, että ennakoäänestysmyymälöissään toimivilla nimetyillä vaalitoimitsijoilla on pankkitiliin liittymättömät verkkopankkitunnukset (joita eräs pankki kutsuu Prepaid-pankkitunnuksiksi) vaalitietojärjestelmään tunnistautumista varten.

4

Määräykset ja ohjeet

Ennakoäänestyksen hoitamiseen liittyvät Itellan palvelut toteutetaan Oikeusministeriön antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti, joiden sisällöstä Itella ei ole vastuussa.

Asiakas vastaa vaalitoimitsijoille tarvittavan ohjauksesta ja tuesta sekä antaa riittävät ja oikeat tiedot ja ohjeet sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamiseksi.

Kunta vastaa koulutuksen järjestämisestä Itellan vaalitoimitsijoille. Koulutukseen osallistujat sovitaan erikseen.

5

Ennakkoäänestykseen liittyvät tietojärjestelmät

Ennakkoäänestyksessä käytetään Oikeusministeriön vaalitietojärjestelmää, jota käytetään kaikissa kuntasopimusten piiriin kuuluvissa Itellan ennakkoäänestysmyymälöissä.

Oikeusministeriö on vahvistanut kolme tunnistautumistapaa vaalitietojärjestelmään kirjaututtaessa: 1) HST-kortti/Mobiilivarmenne, 2) henkilökohtaiset pankkitunnukset, 3) verkkopankkitunnukset. Itella tarjoaa palveluaan vaihtoehdolla 3) eli verkkopankkitunnistautumista käyttäen. Vaalitietojärjestelmästä ja sen toiminnasta ja ominaisuuksista vastaa Oikeusministeriö.

Asiakas on tietoinen ja hyväksyy sen, että Itellan ja Oikeusministeriön kesken on sovittu seuraavasta vastuunjaosta liittyen ennakkoäänestysten tietojärjestelmiin ja tiedonsiirtoon:

Oikeusministeriö ja oikeushallinnon tietotekniikkakeskus vastaavat:

- vaalitietojärjestelmästä sekä sen toiminnasta mukaan lukien äänioikeusrekisterin toiminta ja vaalitietojärjestelmän soveltuvuudesta ennakkoäänestysten kirjaamiseen Oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän käyttöohjeissa määritellyjä tietoliikenneyhteyksiä käyttäen;
- vaalitietojärjestelmään ja sähköisen tunnistautumiseen liittyvästä tietoturvallisuudesta;
- Itellan vaalitoimitsijat saavat vaalitietojärjestelmän käyttöä varten maksutta pankkitiliin liittymättömät verkkopankkitunnukset Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ohjeiden mukaisesti
- äänioikeusrekisterin käyttöönoton ja käytön kustannuksista, jotka aiheutuvat keskitetyn järjestelmän käytöstä;
- kustannuksista, jotka aiheutuvat tarvittavien kirjoittimien (jokaiseen ennakkoäänestysmyymälään kirjoittimet) hankkimisesta Itellan käyttöön ennakkoäänestysten ajaksi sekä kirjoittimien asentamisesta, huollosta, purkamisesta ja kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista;
- tarpeellisen ohjeistuksen toimittamisesta Itellan vaalitoimitsijoille

Kunta vastaa:

- ao. kunta hyväksyy tilojen sopivuuden ennakkoäänestyksen toteuttamiseen
- kuntasopimuksen allekirjoittamisesta Itellan ennakkoäänestysmyymälän käytöstä 15.6.2012 mennessä
- kunta vastaa koulutuksen järjestämisestä Itellan vaalitoimitsijoille. Koulutukseen osallistujat sovitaan erikseen
- kunta vastaa riittävän ohjeistuksen toteuttamisesta Itellan vaalitoimitsijoille

Itella vastaa:

- tietoliikenneyhteyksien järjestämisestä vaalitietojärjestelmään Oikeusministeriön tietoliikenneohjeen mukaisesti ja tietoliikenneyhteyksien aiheuttamista kustannuksista, jotka aiheutuvat tietoliikenneyhteyksistä Itellan tietojärjestelmissä ja tietojen välittämisestä vaalitietojärjestelmään
- verkkopankkitunnusten hankinnasta Itellan vaalitoimitsijoina toimiville henkilöille
- vaalitietojärjestelmän käyttöön soveltuvien Oikeusministeriön määräysten ja ohjeiden mukaisten työasemien hankinnasta Itellan vaalitoimitsijoille

6

Vaalimateriaali

Asiakas tai Oikeusministeriö toimittaa kaikki ennakoäänestyksissä käytettävät vaaliasiakirjat sekä vaaleihin liittyvät materiaalit vaalitoimitsijoille.

Asiakas huolehtii vaalileimasimien, äänestyskoppien sekä vaaliurnien toimittamisesta hyvissä ajoin ennen ennakoäänestysten alkua Itellan ennakoäänestysmyymälöihin ja niiden palauttamisesta ennakoäänestysten päätyttyä takaisin ao. kuntaan.

Kunta ja Itella sopivat sopimuksen teon yhteydessä, mihin Itellan ennakoäänestysmyymälä palauttaa käyttämättömän vaalimateriaalin ennakoäänestyksen jälkeen.

7

Tiedottaminen

Asiakas vastaa ennakoäänestyksiin liittyvästä tiedottamisesta kunnassa.

Itellan ennakoäänestysmyymälöissä ohjeiden mukaan esillä pidettävistä tiedotteista vastaa Itella (ovitiedotteet, pöytäopasteet, nimilaatat).

Yleisölle annettava Itellan ennakoäänestysmyymälän puhelinnumero on kaikissa ennakoäänestysmyymälöissä sama, Itellan puhelinpalvelun numero 0200 71000 ja ruotsinkielinen 0200 27100. Itella vastaa siitä, että tieto välitetään asianomaiseen ennakoäänestysmyymälään viivytyksettä.

8

Hinta

Hinnat on ilmoitettu erillisessä hintaliitteessä 1.

Korvaus sisältää:

- Itellan myymälöissä tapahtuvan ennakoäänestystoiminnon ja siihen välittömästi liittyvät tehtävät
- Itellan vaalivirkailijoiden verkkopankkitunnusten hankinnan mukaan lukien verkkopankkitunnusten noudon pankin asianomaisesta konttorista
- Itellan ennakoäänestysmyymälöissä ohjeiden mukaan esillä pidettävien tiedotteiden ja opasteiden valmistus- ja painatuskulut.

Korvaus ei sisällä:

- ennakoäänestystehtävään liittyvää vaalitoimitsijoiden valmentamista,

- opastamista ja tukemista eikä niistä aiheutuvia kustannuksia
- käyttämättömien vaalimateriaalien palautuskustannuksia kunnan vaalimateriaalivarastoon
- äänioikeusrekisterin käytöstä Itellalle aiheutuvia testaus-, kehittämis- ja verkkoaikakustannuksia, joista Oikeusministeriö ja Itella sopivat erikseen

Mikäli Itellalta ostettujen kuntasopimusten kokonaismäärä jää alle 40 myymälän Itella veloittaa kuntasopimuksessa mainittujen kustannusten lisäksi kertakorvauksen, joka on yhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi (996,00) euroa sopimuksen tehneeltä kunnalta. Kertakorvaus aiheutuu vähäisestä kuntasopimusmäärästä Itellan ennakoäänestyksen kiinteiden kustannusten kattamiseksi. Ennakoäänestysmyymälöiden lista toimitetaan laskutuksen liitteenä mukana oleville kunnille.

Edellä mainittuihin korvauksiin sisältymättömistä lisätöistä ja palveluista sovitaan ja laskutetaan erikseen. Mikäli Itellalle syntyy lisäkustannuksia, joita ei edellä mainittuja kiinteitä korvauksia määriteltäessä ole voitu ottaa huomioon, Itellalla on oikeus saada lisäkustannuksista korvaus, jonka määrästä sovitaan erikseen.

Jos Itellan virheestä tai laiminlyönnistä johtuen äänioikeusrekisteriin kirjaamattomien ennakoäänien lukumäärä ("kirjaamattomat äänet") ylittää 20 prosenttia kaikista ao. vaaleissa ao. kunnassa ennakoäänestyksessä Itellan hoitamissa ennakoäänestysmyymälöissä annetuista äänistä, Asiakkaalla on oikeus saada edellä mainitusta äänestäjäkohtaisesta lisäkorvauksesta (1,07 euroa jokaisesta äänestäjästä) alennusta, jonka määrästä sovitaan erikseen. Tilanne arvioidaan kyseessä olevien vaalien ennakoäänestyksen päätyttyä. Alennuksen määrä voi kuitenkin olla enintään 20 prosenttia kyseessä olevissa vaaleissa ao. kunnassa Itellan hoitamissa ennakoäänestysmyymälöissä kirjaamattomien äänien äänestäjäkohtaisen lisäkorvauksen määrästä.

9

Laskutus

Tämän sopimuksen mukaiset maksut Asiakas sitoutuu maksamaan Itellan lähettämien laskujen perusteella niihin merkittyyn eräpäivään mennessä. Maksuehto on 14 päivää netto, jonka jälkeen viivästyneestä suorituksesta peritään korkolain mukainen vuotuinen viivästyskorko ja perimiskulut.

Laskua koskevat muistutukset on tehtävä eräpäivään mennessä. Kolmea kuukautta vanhempien laskujen muistutuksia ei käsitellä.

10

Luottamuksellisuus

Sopimusosapuolet sitoutuvat pitämään salassa tätä sopimusta ja osapuolia tai niiden asiakkaita koskevat liike- ja ammattisalaisuudet, mikäli viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) (julkisuuslaki) tai muusta lainsäädännöstä ei muuta johdu.

Salassapitovelvollisuus on voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen. Itellalla on kuitenkin oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä antaa viranomaisille tietoja tästä sopimuksesta, mikäli viranomaisella on tietojen saantiin lakiin perustuva oikeus.

11

Vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus

Itellan vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus rajoittuu tämän sopimuksen mukaisesti Itellan omasta toiminnasta Asiakkaalle vaalikohtaisesti aiheutuneisiin välittömiin vahinkoihin, kuitenkin enintään 50 %:iin tämän sopimuksen perusteella Itellan Asiakkaalta saaman verottoman kokonaispalkkion määrästä.

Itella ei vastaa välillisistä tai epäsuorista vahingoista eikä Itellasta riippumattomista syistä aiheutuvista vahingoista, esimerkiksi jos vahinko on aiheutunut olosuhteista joita Itella ei voi välttää ja joiden seurauksia se ei ole voinut kohtuullisin toimenpitein estää.

Muilta osin osapuolten vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus määräytyy liitteenä 2 olevien Itellan yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

12

Ylivoimainen este

Itella ei ole vastuussa tämän sopimuksen tai sen liitteiden mukaisten velvoitteiden täyttämisestä eikä aiheutuneesta välittömästä tai välillisestä vahingosta, mikäli syynä on:

- viranomaisen toimenpide
- sota, sodanuhka, kapina tai kansalaislevottomuus
- Itellasta riippumaton häiriö tai katkos automaattisessa tietojenkäsittelyssä, tiedonsiirrossa ja tiedonvälityksessä, muussa sähköisessä viestinnässä tai sähkönsaannissa
- yleisen liikenteen keskeytyminen
- tulipalon tai muun onnettomuuden tai luonnonolojen aiheuttama keskeytys tai viivästys Itellan toiminnassa
- lakko, työsulku tai muu työtaistelutoimenpide, vaikkei se koskisi Itellaa tai koskisi vain osaa Itellan henkilökuntaa
- Itellan alihankkijan viivästys tai este, joka johtuu tässä sopimuskohdassa mainituista seikoista
- muu sellainen olosuhde, jota Itella ei ole voinut välttää tai jonka seurauksia se ei ole voinut estää.

Ylivoimainen este oikeuttaa Itellan keskeyttämään tämän sopimuksen mukaisen toiminnan toistaiseksi. Ylivoimaisen esteen sattuessa Itella pyrkii kuitenkin mahdollisuuksiensa mukaan hoitamaan tämän sopimuksen mukaiset velvollisuutensa mahdollisimman hyvin.

13

Riitojen ratkaiseminen

Sopimusosapuolten väliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijassa osapuolten välisin neuvotteluin. Ellei neuvotteluissa päästä sovintoon, erimielisyydet ratkaistaan asianomaisen paikkakunnan käräjäoikeudessa.

14

Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan alla olevasta päivämäärästä lukien ja se on voimassa 31.12.2012 saakka. Mikäli tämä sopimus ja sen liitteet ovat ristiriidassa keskenään, noudatetaan sopimuksen ehtoja. Sopimuksen liitteitä noudatetaan niiden numeroinnin mukaisessa etusijajärjestyksessä.

15

Sopimuskappaleet

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

_____, _____ päivänä _____ kuuta 2012

KUNTA (Asiakas)

ITELLA OYJ

LIITTEET

Liite 1. Hintaliite
Liite 2. Itella Oyj:n yleiset sopimusehdot